

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ &
ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ & ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Αθήνα, 14 - 12 - 2016

Αρ. Πρωτ.133583

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 5
Ταχ. Κώδικας : 10180 Αθήνα
Πληροφορίες :Γρ. Εξυπηρέτησης Επενδυτών
Τηλ. : 2103332255 & 2103332366

ΠΡΟΣ

ΩΣ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ : Παροχή διευκρινίσεων για την εφαρμογή διατάξεων του νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας – Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Υποβολή αιτημάτων ελέγχου επενδύσεων, Τμηματική Καταβολή των Ενισχύσεων, Λειτουργία Γνωμοδοτικών Επιτροπών).

1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τεύχος Α' 117, με αριθμό 4399/2016 και τίτλο «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας – Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις».

Βασικό χαρακτηριστικό του είναι η ενεργοποίησή του μέσω της δυνατότητας προκήρυξης οκτώ (8) ειδικών καθεστώτων, το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά των οποίων προσδιορίζονται αλλά και οριοθετούνται από ένα σύνολο διατάξεων που περιλαμβάνονται στο Τμήμα Α', άρθρα 1 έως 69 του νόμου αυτού.

Στο Τμήμα Β' (άρθρα 70 έως 75) του νόμου συστήνεται το Αναπτυξιακό Συμβούλιο στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης με αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 72 παρ. 2

του Νόμου, ενώ στο Τμήμα Γ' (άρθρα 76 έως και 85) έχουν θεσμοθετηθεί ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ζητημάτων των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων, κυρίως των Ν. 3908/2011 και Ν. 3299/2004.

Στη συνέχεια εκδόθηκε ο Ν. 4441/2016 (Α'227) «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης επιχειρήσεων, άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό και λοιπές διατάξεις», όπου στο άρθρο 19 τροποποιούνται κάποιες διατάξεις του νέου αναπτυξιακού νόμου οι οποίες αφορούν κυρίως στη δημιουργία των νέων καθεστώτων ενίσχυσης αλλά και στην λειτουργία και εφαρμογή των προηγούμενων νόμων 3299/2004 και 3908/2011.

Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων, λαμβάνοντας υπ' όψιν ερωτήματα που έχουν διατυπωθεί προφορικά και γραπτά από τις Υπηρεσίες εφαρμογής των αναπτυξιακών νόμων αλλά και από επιχειρηματικούς φορείς ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4399/2016, θα εκδώσει ερμηνευτικές Εγκυκλίους αλλά και διοικητικά έγγραφα που θα εξειδικεύουν τις νομοθετικές διατάξεις με βασικό σκοπό την ενιαία αντιμετώπιση όλων των ανακουψάντων προβλημάτων αλλά και εν γένει υπάρχόντων εκκρεμοτήτων.

2. Υποβολή αιτημάτων ελέγχου επενδύσεων.

α. Το άρθρο 16 του κεφαλαίου Ε' του νόμου 4399/2016 αναφέρεται στο έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων, ο οποίος μπορεί να είναι διοικητικός ή και επιτόπιος, τακτικός ή έκτακτος. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου «Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση της σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της παρ. 7 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19.

Δαπάνες ή άλλες πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος. Η πιστοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου θεμελιώνει για το φορέα της επένδυσης απόλυτη προτεραιότητα στην χρονική κατάταξη αιτημάτων ελέγχου, ανά καθεστώς ενίσχυσης, για την καταβολή της προβλεπόμενης ενίσχυσης του άρθρου 20 του

παρόντος. Παρέκκλιση από τη σειρά προτεραιότητας δύναται να υπάρξει για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για όλους τους δικαιούχους. Με απόφαση του Υπουργού, Ανάπτυξης και Τουρισμού ορίζονται οι λόγοι απρόβλεπτης και έκτακτης ανάγκης, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής».

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής αποσαφηνίζεται η διαδικασία από την υποβολή του αιτήματος ελέγχου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου που υπάγεται σε καθεστώς ενίσχυσης του νέου αναπτυξιακού νόμου, μέχρι την καταβολή των προβλεπόμενων ενισχύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 20 του νόμου 4399/2016.

Βασικό χαρακτηριστικό, το οποίο και ωθεί τους επιχειρηματικούς φορείς στη συντομότερη ολοκλήρωση των επενδυτικών προγραμμάτων τους, είναι η διασφάλιση της σειράς προτεραιότητας στο χρόνο χορήγησης των εγκεκριμένων ενισχύσεων με την υποβολή του αιτήματος ελέγχου είτε αυτό αφορά την πιστοποίηση του 50% της υλοποιούμενης επένδυσης είτε αναφέρεται στην ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της.

Ειδικότερα, ο φορέας του υπαχθέντος στις διατάξεις του νόμου 4399/2016 επενδυτικού σχεδίου με την υποβολή του αιτήματος ελέγχου, στο οποίο θα πραγματοποιείται έλεγχος πληρότητας από την αρμόδια Υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 16, κατατάσσεται υποχρεωτικά σε πίνακα προτεραιότητας και ο αριθμός της συγκεκριμένης θέσης του είναι αυτός που θεμελιώνει τη σειρά για την εκταμίευση της ενίσχυσής του. Ο χρόνος διενέργειας του ελέγχου, ο χρόνος της κατάθεσης της σχετικής έκθεσης από το Όργανο ελέγχου στην αρμόδια Υπηρεσία αλλά και της σύνταξης και υπογραφής των σχετικών διοικητικών εγγράφων (π.χ. απόφαση συγκρότησης του Οργάνου Ελέγχου, απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης), δεν έχουν, βάσει του νέου αναπτυξιακού νόμου, καμία επιρροή στον χρόνο της εκταμίευσης της ενίσχυσης.

Ο πίνακας κατάταξης προτεραιότητας εκταμίευσης για τον οποίο οι Υπηρεσίες εφαρμογής του αναπτυξιακού νόμου υποχρεούνται, ως ανωτέρω, στην επισταμένη τήρηση της προβλεπόμενης σειράς προτεραιότητας θα δημιουργείται ανά καθεστώς ενίσχυσης π.χ. Γενική Επιχειρηματικότητα, Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ κ.λπ. και θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου..

Παραβίαση της σειράς προτεραιότητας μπορεί να υπάρξει μόνο «για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για όλους τους δικαιούχους», οι οποίοι λόγοι θα εξειδικευθούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Η σημαντική αυτή διαδικαστική καινοτομία που όπως προαναφέρθηκε θα επιτρέψει και τους φορείς των ενισχυόμενων επενδύσεων να εκτιμούν ασφαλέστερα το χρόνο χορήγησης των ενισχύσεων τους και να σχεδιάζουν καλύτερα τις επιχειρηματικές τους επιλογές, θέτει αυστηρές προϋποθέσεις ως προς το χρόνο και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων αιτημάτων ελέγχου.

Έτσι, η σχετική αίτηση, είτε για την πιστοποίηση του 50% της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου είτε για την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης υποβάλλεται μόνο εφ' όσον κατά το χρόνο της υποβολής, υπάρχει βεβαιότητα από το φορέα της επένδυσης για την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτών, ενώ συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα απαραίτητα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση της Προκήρυξης εκάστου καθεστώτος.

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, οι τυχόν πραγματοποιούμενες δαπάνες αλλά και οι λοιπές διενεργούμενες πράξεις –π.χ. αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κλπ–που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, δεν θα περιλαμβάνονται στο ενισχυόμενο κόστος της επένδυσης αλλά θα λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας.

Επιπρόσθετα και στην περίπτωση που δεν επιβεβαιωθούν τα στοιχεία που δηλώνονται με το αίτημα ελέγχου οι αρμόδιες υπηρεσίες θα εξετάζουν τις διαφοροποιήσεις στο πλαίσιο του άρθρου 23 του νόμου 4399/2016, που αφορά κυρώσεις σε παραβάσεις υποχρεώσεων των φορέων των ενισχυόμενων επενδύσεων.

β. Σύμφωνα με την παράγραφο 18 του άρθρου 85 του νόμου 4399/2016, ο τρόπος διαχείρισης των αιτημάτων ελέγχου, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 16, επεκτείνεται και στα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011.

Συγκεκριμένα, στην παρ. 18 του άρθρου 85 του Ν. 4399/2016 αναφέρεται ότι

«Τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 του παρόντος έχουν εφαρμογή και για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011. Η κατάταξη των αιτημάτων ελέγχου σε σειρά προτεραιότητας πραγματοποιείται ανά καθεστώς ενίσχυσης ή ανά θεσμοθετημένη κατηγορία διάκρισης των επενδυτικών σχεδίων. Η εφαρμογή της ρύθμισης της περίπτωσης αυτής αρχίζει μετά περίοδο τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Η ως άνω διάταξη επομένως ορίζει ότι από την 22 Σεπτεμβρίου 2016, (τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ήτοι την 22/6/2016), η υποβολή των αιτημάτων ελέγχου θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην

παράγραφο3 του άρθρου 16. Στην προκειμένη περίπτωση η κατάταξη των αιτημάτων σε σειρά προτεραιότητας θα πραγματοποιείται ανά καθεστώς ενίσχυσης π.χ. για τον Ν. 3908/2011 στην κατηγορία της Περιφερειακής Συνοχής ή της Τεχνολογικής Ανάπτυξης, για τον Ν. 3299/2004 στην κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων που έχουν λάβει προκαταβολή με την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής κ.λπ. σύμφωνα με τη διάκριση του άρθρου 79 του νόμου 4399/2016.

3. Τμηματική Καταβολή των Ενισχύσεων.

Με το άρθρο 77 του νόμου 4399/2016 θεσπίζεται η τμηματική καταβολή των ενισχύσεων για τα επενδυτικά σχέδια του νόμου 3299/2004 και 3908/2011. Βασικό χαρακτηριστικό των ρυθμίσεων του άρθρου 77 είναι η κατανομή του συνόλου της εγκεκριμένης επιχορήγησης σε επτά (7) δόσεις, οι οποίες καταβάλλονται είτε με την πλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων, π.χ. η δεύτερη (2^η) δόση καταβάλλεται με την υποβολή αιτήματος ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, είτε με την παρέλευση συγκεκριμένων χρονικών διαστημάτων, π.χ. η τέταρτη (4^η) δόση καταβάλλεται το επόμενο έτος μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

α. Η πρώτη (1^η) δόση καταβάλλεται με την υποβολή του αιτήματος ελέγχου για την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου. Επομένως, για την καταβολή ποσού επιχορήγησης (1^η δόση) δεν απαιτείται πλέον η διενέργεια ελέγχου για την πιστοποίηση του 50% της επένδυσης, αλλά αρκεί η υποβολή σχετικού αιτήματος το οποίο βέβαια πιστοποιείται από την αρμόδια Υπηρεσία για την πληρότητά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 3 και της παραγράφου 18 του άρθρου 85 του νόμου 4399/2016 (βλ. και ανωτέρω παρ. 2), π.χ. σε επενδυτικό σχέδιο που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου 3299/2004 η επιχορήγηση έχει οριστεί με την απόφαση υπαγωγής στο ποσό των 350.000 ευρώ. Η πρώτη δόση που αντιστοιχεί στο 1/7, ήτοι το ποσό των 50.000 ευρώ, θα καταβληθεί μετά την υποβολή της αίτησης για την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου και χωρίς να απαιτείται να διενεργηθεί ο σχετικός έλεγχος.

Η δεύτερη ισόποση δόση, π.χ. 50.000, ευρώ καταβάλλεται με την υποβολή του αιτήματος ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Στην περίπτωση βέβαια της μη καταβολής της πρώτης δόσης, με την υποβολή του συγκεκριμένου αιτήματος θα καταβληθούν οι δύο δόσεις, ήτοι το ποσό των 100.000 ευρώ. Σημειώνεται ότι για την καταβολή της πρώτης και δεύτερης δόσης προϋποτίθεται η έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης από το κατ' αρμόδιο διοικητικό όργανο του φορέα εφαρμογής των αναπτυξιακών νόμων, για τον καθορισμό του ύψους της εκάστοτε καταβολής.

Επομένως, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου καταβάλλονται δύο (2) δόσεις από την εγκεκριμένη επιχορήγηση. Στις περιπτώσεις διαφοροποίησης του κόστους της επένδυσης, κατόπιν π.χ. σχετικού αιτήματος τροποποίησης της απόφασης υπαγωγής, και κατ' επέκταση στην τυχόν διαφοροποίηση του ποσού της επιχορήγησης, το σύνολο των δόσεων υπολογίζεται στο νέο προσαρμοσμένο ποσό επιχορήγησης και το επιπλέον ή υπολειπόμενο ποσό αφαιρείται ή προστίθεται στις επόμενες δόσεις αντίστοιχα.

Οι ρυθμίσεις αυτές καταλαμβάνουν και τα ήδη υποβληθέντα αιτήματα ελέγχου, με την προϋπόθεση βέβαια της πραγματοποίησης του προηγούμενου ελέγχου πληρότητας από την αρμόδια Υπηρεσία, πολύ δε μάλλον όταν έχει διενεργηθεί και ο σχετικός έλεγχος και έχει υποβληθεί και η αντίστοιχη έκθεση. Σε διαφορετική περίπτωση ο φορέας θα πρέπει να επικαιροποιήσει το υποβεβλημένο αίτημα ελέγχου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 παρ. 3 και της παραγράφου 18 του άρθρου 85 του νόμου 4399/2016.

β. Όσον αφορά τη χορήγηση προκαταβολής, η παράγραφος 2 του άρθρου 77 του νόμου 4399/2016, παρέχει τη δυνατότητα αυτή μόνο για επενδυτικά σχέδια που υπήχθησαν στις διατάξεις του νόμου 3908/2011 και για ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/7 της προβλεπόμενης στην απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης. Για τη χορήγηση της προκαταβολής δεν απαιτείται η προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, αλλά η υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) υπεύθυνης δήλωσης που να συνοδεύεται από αναλυτική κατάσταση παραστατικών δαπανών και πληρωμών, ύψους τουλάχιστον του ενός εβδομού (1/7) του συνολικού κόστους της επένδυσης. Στη σχετική διάταξη προβλέπεται η έκδοση κανονιστικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης με την οποία θα καθορίζεται η διαδικασία, τυχόν πρόσθετα (σημ. της υπεύθυνης δήλωσης ...) δικαιολογητικά καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση.

Στην περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 77 ορίζεται ότι για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου 3908/2011 και έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος προκαταβολής, η καταβολή νοείται ως η πρώτη δόση. Η ρητή διατύπωση της συσχέτισης της προκαταβολής με την 1^η δόση καθώς και ότι στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η παροχή δυνατότητας προκαταβολής «...για ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα εβδομο της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης» οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα ποσά των υπολοίπων έξι δόσεων προκύπτουν στη βάση του υπολειπόμενου ποσού της ενίσχυσης, αφαιρουμένου του ήδη χορηγηθέντος ποσού της προκαταβολής – 1^{ης} δόσης.

γ. Λαμβανομένου υπόψη των ανωτέρω, ήτοι της μη χορήγησης πλέον προκαταβολής με την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, προκύπτει ότι τυχόν υποβληθείσες στις αρμόδιες Υπηρεσίες εγγυητικές επιστολές, οι οποίες μέχρι τη δημοσίευση του νόμου 4399/2016 (22-6-2016) δεν έχουν αξιοποιηθεί για την χορήγηση προκαταβολής, θα πρέπει να επιστραφούν στους φορείς των επενδυτικών σχεδίων.

Στην περίπτωση βέβαια καταβολής μέρους του αιτηθέντος ποσού στη βάση προσκομισθείσας εγγυητικής επιστολής, λόγω π.χ. μη επάρκειας των διαθέσιμων κονδυλίων, και παράλληλης διατήρησης της στην αρμόδια υπηρεσία της αναντίστοιχης αξίας εγγυητικής επιστολής, καταβάλλεται το υπολειπόμενο ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του ύψους της αντίστοιχης αξίας της εγγυητικής επιστολής.

δ. Η τρίτη (3^η) δόση καταβάλλεται με την έκδοση (εννοείται η δημοσίευση της περίληψης) της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις (4) ισόποσες δόσεις καταβάλλονται σε τέσσερα αντίστοιχα έτη, αρχίζοντας από το επόμενο της έκδοσης (και δημοσίευσης της περίληψης) της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Είναι ευνόητο, όπως άλλωστε αναφέρθηκε και ανωτέρω ότι σε τυχόν μη καταβολή προηγούμενης δόσης, το συγκεκριμένο ποσό προστίθεται στην επόμενη.

Επισημαίνεται ότι εφόσον με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το ενισχυόμενο κόστος οριστικοποιηθεί σε χαμηλότερο ύψος της απόφασης υπαγωγής και επομένως και το δικαιούμενο ποσό της ενίσχυσης, τότε το ποσό για έκαστη των πέντε (5) δόσεων (3^η δόση με την έκδοση της διοικητικής πράξης ολοκλήρωσης και 4 επόμενες ετήσιες δόσεις) προκύπτει με την κατανομή του υπολειπόμενου ποσού αφαιρουμένων των τυχόν ήδη χορηγηθέντων δύο (2) δόσεων (ποσό δόσης = οριστικοποιούμενο ποσό ενίσχυσης - ποσά των 2 δόσεων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης διαιρούμενο με το 5).

ε. Η βασική προσέγγιση που διέπει το άρθρο 77 του νόμου 4399/2016, ήτοι της κατανομής της εγκεκριμένης επιχορήγησης σε επτά (7) δόσεις, ακολουθείται, προσαρμοζόμενη ανάλογα, και για όλες τις περιπτώσεις, που είτε δεν έχει καταβληθεί ή αντίθετα έχει καταβληθεί ορισμένο ποσό επιχορήγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, στο πλαίσιο βέβαια των διατάξεων της προϋπάρχουσας νομοθεσίας.

Καταρχάς αν δεν έχει χορηγηθεί μέρος της εγκεκριμένης επιχορήγησης τότε με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας καταβάλλεται ποσό που αντιστοιχεί στα 3/7 του εγκεκριμένου με την απόφαση αυτή ποσού επιχορήγησης, ενώ τα υπόλοιπα 4/7 θα καταβληθούν «σε τέσσερις ισόποσες (4) ετήσιες δόσεις από το επόμενο έτος» της καταβολής.

Αντίθετα στις περιπτώσεις που έχουν καταβληθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης των επενδύσεων ποσά επιχορήγησης, αξιοποιώντας τις σχετικές διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011 (προκαταβολή με την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, καταβολή τμήματος της επιχορήγησης λόγω πιστοποίησης του 50% του επενδυτικού σχεδίου) τότε τα υπολειπόμενα ποσά

καταβάλλονται σε πέντε (5) ισόποσες δόσεις προσαρμοζόμενα αντίστοιχα του ύψους των ήδη καταβληθέντων ποσών

1° παράδειγμα (άρθρο 77, παρ. 4γ. περ. αα) : στο επενδυτικό σχέδιο με την εγκρινόμενη επιχορήγηση των 350.000 ευρώ έχουν καταβληθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης 110.000 ευρώ. Υπολείπεται ποσό ενίσχυσης 240.000 ευρώ και η κάθε δόση ισούται με 48.000 ευρώ, με την πρώτη από τις 5 δόσεις να καταβάλλεται το έτος έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

2° παράδειγμα (άρθρο 77, παρ. 4γ. περ. ββ) : στο ίδιο επενδυτικό σχέδιο έχουν καταβληθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης 80.000 ευρώ. Η κάθε δόση του 1/7 του συνολικού ποσού ενίσχυσης αντιστοιχεί στις 50.000 ευρώ. Επομένως το υπόλοιπο ποσό θα καταβληθεί σε 5 δόσεις, εκ των οποίων στην πρώτη κατά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης θα καταβληθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην δόση (50.000 ευρώ) καθώς και το υπολειπόμενο ποσό των 20.000 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό 70.000 ευρώ, ενώ στις υπόλοιπες τέσσερις (4) δόσεις θα καταβάλλεται το ποσό των 50.000 ευρώ.

Διαφοροποίηση στην ανωτέρω θεσμοθετημένη διαδικασία προβλέπεται μόνο για τις περιπτώσεις που στις αποφάσεις ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων ορίζεται υπόλοιπο ποσό προς καταβολή μικρότερο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, οπότε στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στο σύνολό του, ή στις περιπτώσεις που για διάφορους λόγους το ποσό της τελευταίας δόσης είναι μικρότερο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, οπότε θα προστίθεται στην προηγούμενη δόση.

στ. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 77 εφαρμόζονται και για μεγάλα επενδυτικά σχέδια τα οποία έχουν κυρωθεί με νόμο από τη Βουλή των Ελλήνων και για τα οποία παρέχονταν, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, η δυνατότητα διαφοροποίησης, μεταξύ άλλων, του αριθμού και των προϋποθέσεων καταβολής των δόσεων, που προσδιορίζονταν και περιγράφονταν αναλυτικά σε έκαστη των Υπουργικών αποφάσεων ένταξής των στα κίνητρα των αναπτυξιακών νόμων.

Μοναδική εξαίρεση από την ανωτέρω διαδικασία αποτελούν τα επενδυτικά σχέδια του νόμου 3299/2004 που έχουν ενταχθεί σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και για τα οποία έχουν εφαρμογή οι υφιστάμενες μέχρι την ισχύ του νόμου 4399/2016 διατάξεις. Σε περίπτωση βέβαια απένταξής των από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ, και μετά την ημερομηνία της σχετικής απόφασης στερούνται τη δυνατότητα αυτή και εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του άρθρου 77 του Ν.4399/2016.

ζ. Στις περιπτώσεις που για συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια έχουν εκδοθεί αποφάσεις ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας των και μεταγενέστερα τυγχάνουν με αντίστοιχες διοικητικές πράξεις αναμόρφωση στο κόστος των και κατ' επέκταση στην δικαιούμενη πρόσθετη ενίσχυση τότε :

- στην περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί και η αρχικά εγκεκριμένη ενίσχυση, καταλαμβάνονται από τις προαναφερθείσες ρυθμίσεις προσθέτοντας στο αρχικά εγκεκριμένο ποσό και το πρόσθετο της αναμόρφωσης κόστους, κατανέμοντας εν συνεχεία το άθροισμά των στις οριζόμενες δόσεις,
- στην περίπτωση που έχει ήδη καταβληθεί η αρχικά εγκεκριμένη ενίσχυση, τότε η πρόσθετη ενίσχυση καταβάλλεται άπαξ και στο σύνολό της.

η. Οι διατάξεις του άρθρου 77 του νόμου 4399/2016 είναι αμέσου εφαρμογής, ήτοι έχουν ισχύ και εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (άρθρο 87), πλην της παραγράφου 2 (χορήγηση προκαταβολής νόμου 3908/2011) για την οποία απαιτείται προηγούμενη έκδοση κανονιστικής απόφασης από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, αφορούν όλους τους φορείς εφαρμογής των αναπτυξιακών νόμων και καταλαμβάνουν και τα εκκρεμή αιτήματα στις αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση προκαταβολής, καταβολής του 50% ή του συνόλου της επιχορήγησης.

Από τη ρητή διατύπωση της διάταξης *«εκκρεμή αιτήματα στις αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση προκαταβολής, καταβολής του 50% ή του συνόλου της επιχορήγησης»* αλλά και από την αιτιολογική της *«καταλαμβάνουν και τα εκκρεμή αιτήματα όλων των υφιστάμενων σταδίων καταβολής ενισχύσεων π.χ. προκαταβολή, καταβολή το 50% της επιχορήγησης, καταβολή του συνόλου ή του υπολοίπου ποσού επιχορήγησης μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης»* προκύπτει ότι οι ρυθμίσεις της τμηματικής καταβολής έχουν εφαρμογή από την ημερομηνία ισχύος του νόμου (22 Ιουνίου 2016) και αφορούν όλες τις μορφές πληρωμών του νόμων 3299/2004 και 3908/2011 που δεν είχαν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή ανεξαρτήτως οιασδήποτε άλλης διαδικασίας είχε περαιωθεί ή ήταν ημιτελής κατά το χρόνο αυτό (22-6-2016) π.χ. έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, διαβίβαση δικαιολογητικών πληρωμής από την Υπηρεσία εφαρμογής στα αρμόδια όργανα για την πληρωμή κ.λπ.

Εξαίρεση που θεσμοθετήθηκε με την περίπτωση α της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του νόμου 4441/2016 (Α' 227), σύμφωνα με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 77 του νόμου 4399/2016, και συνεπώς δικαιούνται της καταβολής του συνόλου της προβλεπόμενης ενίσχυσης, αποτελούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως πριν τη δημοσίευση του νόμου 4399/2016, ήτοι στις 22 Ιουνίου 2016, ημερομηνία που εμπεριέχει και τις αντίστοιχες, της ημέρας αυτής δημοσιεύσεις περιλήψεων αποφάσεων ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων.

Επιπρόσθετη διαφοροποίηση της τμηματικής καταβολής των δόσεων της επιχορήγησης εισάγει και η περίπτωση β της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ως άνω νόμου (4441/2016), προσθέτοντας στην παράγραφο 4 του άρθρου 77 του νόμου 4399/2016 περίπτωση στ,

σύμφωνα με την οποία οι πέντε (5) προβλεπόμενες δόσεις μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης συγχωνεύονται σε δύο (2), με το συνολικό ποσό της 3^{ης}, 4^{ης} και 5^{ης} δόσης να καταβάλλεται με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και το αντίστοιχο ποσό της 6^{ης} και 7^{ης} το επόμενο έτος της προηγούμενης καταβολής. Η θεσπισθείσα αυτή ευνοϊκή αντιμετώπιση αφορά τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και έχουν οριστεί στην περίπτωση ι του άρθρου 12 του νόμου 4399/2016 (Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος) καθώς και σε περιοχές που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και οριοθετούνται με τη σχετική απόφαση που εκδίδεται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, και με την προϋπόθεση να τεκμηριωθεί επαρκώς ο άμεσος επηρεασμός των επενδύσεων από τις φυσικές καταστροφές.

θ. Επίσης, αφορά όλους τους Φορείς εφαρμογής των αναπτυξιακών νόμων ορίζοντας ρητά και χωρίς καμία εξαίρεση ότι *«Για τα επενδυτικά σχέδια του Ν. 3299/2004 και του Ν. 3908/2011 το ποσό της επιχορήγησης ... καταβάλλεται σε επτά (7) δόσεις»* ενώ οι αναφορές που γίνονται σε άλλες διατάξεις του νόμου 4399/2016 παραπέμποντας σε διατήρηση ισχύ κανονιστικών αποφάσεων όπως π.χ. της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του ίδιου νόμου *«Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι κανονιστικές αποφάσεις που ισχύουν για την υλοποίησή τους και αφορούν στις διαδικασίες ελέγχου, ολοκλήρωσης και καταβολής των ενισχύσεων»* δεν έρχονται σε αντίθεση με το περιεχόμενο των ίδιων των ρητά οριζόμενων ρυθμίσεων του άρθρου 77 αφού οι σχετικές παραπομπές περιορίζονται στην διατήρηση της ισχύος αποφάσεων που ρυθμίζουν ζητήματα διαδικασιών ελέγχου, ολοκλήρωσης και πληρωμής. Άλλωστε τον ίδιο σκοπό επιτελεί και η παράγραφος 5 του άρθρου 77 *«Ως προς τη διαδικασία, τα δικαιολογητικά και τον τρόπο πληρωμής της επιχορήγησης εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 3299/2004 και του Ν. 3908/2011 και των κατ' εξουσιοδότηση των νόμων αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων»*.

ι. Διαδικασία.

Οι δόσεις των επιχορηγήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011 κατανέμονται στη βάση του εγκεκριμένου στην απόφαση υπαγωγής συνολικού ποσού και αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση τροποποίησης (ως προς το επιχορηγούμενο ποσό) της απόφασης υπαγωγής και κυρίως με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στην οποία οριστικοποιούνται και όλα τα ποσά του χρηματοδοτικού σχήματος των επενδυτικών σχεδίων. Επομένως το κρίσιμο στοιχείο για την καταβολή της επιχορήγησης είναι το οριστικό ποσό που αναφέρεται στην Υπουργική ή άλλου αρμοδίου Οργάνου πράξη ολοκλήρωσης της επένδυσης και όπως αναφέρθηκε στη βάση του οποίου προκύπτουν οι εν συνεχεία τμηματικές καταβολές της ενίσχυσης.

Για τη διευκόλυνση ωστόσο του συνόλου της διοικητικής διαδικασίας και κυρίως της διαδικασίας πληρωμής δύναται κατά τη σύνταξη της συγκεκριμένης απόφασης (ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης) να συντάσσεται και διοικητικό έγγραφο στο οποίο θα αναφέρονται τα ποσά των επί μέρους δόσεων και ο χρόνος καταβολής των (έτη), και το οποίο θα εκδίδεται, υπογεγραμμένο από τα αρμόδια στελέχη της Υπηρεσίας, κατόπιν της δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Εν συνεχεία το έγγραφο αυτό, είτε ως έχει (με τα αρχικά οριζόμενα ποσά) είτε προσαρμοζόμενο σε νέες ενδεχόμενες ρυθμίσεις π.χ. μεταγενέστερη έκδοση κανονιστικής πράξης που επιτρέπει τη συγχώνευση δόσεων (άρθρο 77, παρ. 4 περ. ε), μπορεί να αξιοποιείται στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας για την πληρωμή των δόσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες πληρωμής π.χ. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, αποστέλλοντάς το με σχετικό διαβιβαστικό σημείωμα.

4. Λειτουργία Γνωμοδοτικών Επιτροπών.

α. Στο άρθρο 27 του νόμου 4399/2016 προβλέπεται η λειτουργία Γνωμοδοτικών Επιτροπών, βασική αρμοδιότητα των οποίων αποτελεί η γνωμοδότηση για την έκδοση αποφάσεων ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων (πλην αυτών που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων) καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για τα επενδυτικά σχέδια που θα υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού, ήτοι στα Καθεστώτα ενισχύσεων όπως ορίζονται στο Ειδικό Μέρος (άρθρα 32 έως 69).

Παράλληλα με την παράγραφο 7 του άρθρου 85 του ίδιου νόμου (Μεταβατικές διατάξεις) ορίζεται ότι η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Γνωμοδοτικών Επιτροπών εφαρμόζονται και για τα επενδυτικά σχέδια που υπήχθησαν στους προηγούμενους νόμους 3908/2011, 3299/2004, 2601/1998 και 1892/1990.

β. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 θεσπίζεται η αρμοδιότητα των αρμοδίων Οργάνων της παραγράφου 7 του άρθρου 14 του νόμου 4399/2016 (Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, Υπουργός Εσωτερικών, Περιφερειάρχες) να συστήνουν και να συγκροτούν τις Γνωμοδοτικές Επιτροπές ενώ επιπρόσθετα παρέχεται η δυνατότητα στις τις εν λόγω Επιτροπές καθορισμού, πέραν φυσικά της σύνθεσης και του τρόπου λειτουργίας των, και πρόσθετων αρμοδιοτήτων που θα πρέπει να συνδέονται με τη γνωμοδότηση έκδοσης αποφάσεων τροποποιήσεων, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στους ανωτέρω αναπτυξιακούς νόμους.

Με την υπ' αρ. 77685/21-7-2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (2335/2016) συστήθηκε η Γνωμοδοτική Επιτροπή για τα επενδυτικά σχέδια αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του ίδιου Υπουργείου, στο άρθρο 2 της οποίας έχει εξειδικευθεί το έργο της σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 του νόμου 4399/2016 καθώς και στη βάση των δυνατοτήτων που παρέχει η νομοθετική εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού.

Στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης ενιαίας αντιμετώπισης από όλους τους Φορείς εφαρμογής των αναπτυξιακών νόμων των θεμάτων που προκύπτουν και συνδέονται με τους καθεστώτα ενισχύσεων των νόμων αυτών συνιστάται η κατά το δυνατόν εναρμόνιση των ρυθμίσεων του άρθρου 2 (Έργο της Επιτροπής) της 77685/21-7-2016 Υπουργικής απόφασης με τις αντίστοιχες αποφάσεις σύστασης των Γνωμοδοτικών Επιτροπών των λοιπών αρμοδίων Οργάνων της παραγράφου 7 του άρθρου 14.

Αθήνα, 14 . 12. 2016

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού κ. Δ. Παπαδημητρίου
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Α. Χαρίτση
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων κ. Θ. Λαμπριανίδη
4. Γραφείο Γενικού Διευθυντή
5. Διεύθυνση Έγκρισης & Ελέγχου Ιδιωτικών Επενδύσεων
6. Όλα τα τμήματα της Διεύθυνσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ)

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Γ. Κακουλίδου 1
ΤΚ : 69100 Κομοτηνή

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Β. Όλγας 198 ΤΘ: 14553
ΤΚ : 54110 Θεσσαλονίκη
3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης
ΤΚ : 50100 Κοζάνη
4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Κουμουνδούρου και Παπαναστασίου-Πλατεία Ρήγα Φεραίου-Διοικητήριο
ΤΚ : 41110 Λάρισα
5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Πλ. Πύρρου 1 Διοικητήριο
ΤΚ : 45521 Ιωάννινα
6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Αλυκές
ΤΚ : 49100 Κέρκυρα
7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
ΤΚ : 26441 Πάτρα
8. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Φάωνος 3
ΤΚ : 81100 Μυτιλήνη
9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Υψηλάντη 1
ΤΚ : 35100 Λαμία

10. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Λ. Συγγρού 80-88
ΤΚ : 11741 Αθήνα

11. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Μαινάλου και Σέκερη 37
ΤΚ : 22100 Τρίπολη

12. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Α. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Σ. Καράγιωργα & Π. Βαρδάκα
ΤΚ : 84100 Ερμούπολη, Σύρος
Β. Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου
Πλατεία Μ. Αλεξάνδρου 7 Παλαιά πόλη
ΤΚ : 85100 Ρόδος

13. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης
Μάρκου Μουσούρου 15
ΤΚ : 71201 Ηράκλειο

14. ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

Γενική Διεύθυνση
Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής
Γραφείο Εξυπηρέτησης Επενδυτών
Διοικητήριο, τ.κ. 54123 Θεσσαλονίκη

